

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

หลักเกณฑ์การเพิกถอนการโอนหรือการกระทำเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ตามกฎหมายล้มละลายแต่เดิม บทบัญญัติตามมาตรา 114 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการเพิกถอนการโอนที่ปราศจากค่าตอบแทนที่เกิดขึ้นในเวลา 3 ปีก่อนมีการขอให้ลูกหนี้ล้มละลาย โดยไม่ต้องคำนึงถึงความได้เปรียบเสียเปรียบของเจ้าหนี้แต่อย่างใด ทำให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สามารถติดตามทรัพย์สินของลูกหนี้กลับคืนได้โดยง่าย เจ้าหนี้ก็จะได้รับประโยชน์สูงสุด แต่เมื่อได้มีการแก้ไขบทบัญญัติตามมาตรา 114 เสียใหม่ ให้กลายเป็นบทสันนิษฐานของมาตรา 113 อันเป็นหลักการเพิกถอนการข้อยกเว้น ซึ่งคำนึงถึงความได้เปรียบเสียเปรียบของเจ้าหนี้ จึงมีผลว่าในระหว่างเวลา 3 ปีก่อนมีการขอให้ล้มละลาย ลูกหนี้ประกอบธุรกิจมีกำไรไม่มีปัญหาเรื่องชำระหนี้ให้เปรียบแก่เจ้าหนี้คนหนึ่งเหนือเจ้าหนี้อื่น แต่ลูกหนี้แจกจ่ายทรัพย์สินให้บุคคลอื่นโดยเสน่หาไม่มีค่าตอบแทน แต่ภายหลังธุรกิจเกิดผิดพลาดขาดทุนถูกฟ้องล้มละลายไม่มีทรัพย์สินพอชำระหนี้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก็ไม่สามารถเพิกถอนการกระทำนั้นได้โดยง่ายเหมือนมาตรา 114 เดิม เนื่องจากตามหลักกฎหมายใหม่นั้น จะต้องให้ผู้รับโอนนำสืบถึงความสุจริต ไม่รู้ว่าการกระทำของลูกหนี้นั้นทำให้เจ้าหนี้เสียเปรียบเสียก่อน หากผู้รับโอนสามารถนำสืบให้ศาลเห็นว่าตนสุจริต ศาลก็ไม่สั่งเพิกถอนการกระทำนั้น ซึ่งอาจไม่เป็นธรรมกับฝ่ายเจ้าหนี้ เป็นการให้อิสระแก่ลูกหนี้ในการจัดการกับทรัพย์สินของลูกหนี้ แต่เมื่อลูกหนี้จัดการกับทรัพย์สินของตนไปในทางที่ทำให้เจ้าหนี้ได้รับความเสียหาย ลูกหนี้กลับไม่ต้องรับผลแห่งการกระทำของตน ยิ่งไปกว่านั้น หากพิจารณาถึงความเกี่ยวเนื่องของมาตรการเพิกถอนในมาตรา 114 ประกอบกับมาตรการปลดจากล้มละลายในมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย แล้วจะพบว่า อาจเป็นช่องทางให้ลูกหนี้ที่ไม่สุจริตสามารถโอนทรัพย์สินของตนไปให้บุคคลรอบข้างให้เหลือพอจะทำธุรกิจต่อไปได้ ครั้นเมื่อประสบปัญหาขาดทุนจนไม่มีทรัพย์สินเพียงพอแก่การชำระหนี้ ลูกหนี้ก็ไม่กังวล เนื่องจากใช้วิธีการดังกล่าว ทรัพย์สินอยู่กับบุคคลที่ลูกหนี้ไว้ใจคุ้นเคย เมื่อพ้นกำหนดสามปีโดยอาศัยการพ้นจากล้มละลายตามมาตรา 35 (ใหม่) ลูกหนี้ก็กลับนำทรัพย์สินที่เคยโอนไปนั้นกลับมาครอบครองใช้สอยได้อย่างปกติสุข บุคคลที่เสียหายมากก็มีใครอื่น ก็คือ เจ้าหนี้ทั้งหลายของลูกหนี้นั่นเอง

แต่จากการศึกษาวิเคราะห์ประเด็นปัญหาข้างต้น พบว่า การแก้ไขเพิ่มเติมบทสันนิษฐานในเรื่องการเพิกถอนการข้อฉลในมาตรา 114 นั้น หากใช่เป็นการก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้มีส่วนได้เสียฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเพียงฝ่ายเดียว ตามที่มีผู้เข้าใจว่ามุ่งให้ประโยชน์แก่ฝ่ายผู้ที่ได้ลาภงอก (ผู้รับโอน) เป็นอย่างมาก ทั้งนี้ ผู้เขียนจะได้วิเคราะห์แจกแจงประโยชน์ที่ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายจะได้รับจากหลักการเพิกถอนการข้อฉลที่แก้ไขใหม่ตาม พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2542 (ฉบับที่ 5) ดังนี้

(1) ประโยชน์ต่อฝ่ายเจ้าหนี้

1.1 การยกเลิกและแก้ไขมาตรา 114 เสียใหม่ เป็นการเพิ่มอำนาจหรือให้ประโยชน์แก่ฝ่ายเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มากขึ้น ในกรณีที่ลูกหนี้ได้อินทรัพย์สินของตนไปโดยได้รับค่าตอบแทนน้อยเกินสมควร หรือ กรณีที่ลูกหนี้ได้อินทรัพย์สินของตนไปโดยเสนาหา เนื่องจากตามมาตรา 114 สันนิษฐานว่าการกระทำของลูกหนี้ใน 2 กรณีนั้น ถือว่าลูกหนี้และผู้ที่ได้ลาภงอก (ผู้รับโอน) รู้อยู่ว่าเป็นทางที่ทำให้เจ้าหนี้เสียเปรียบ ดังนั้น ภาวะการพิสูจน์จึงตกอยู่กับฝ่ายลูกหนี้และผู้ที่ได้ลาภงอก (ผู้รับโอน)

1.2 เป็นการเพิ่มอำนาจให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ สำหรับกรณีการโอนที่มีค่าตอบแทนน้อยเกินสมควร และกรณีการให้โดยเสนาหา ไม่ว่าจะเกิดขึ้นก่อนหน้าที่ลูกหนี้ถูกฟ้องล้มละลายเป็นเวลานานเท่าใด เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะมีอำนาจเพิกถอนได้ เนื่องจากไม่มีกำหนดระยะเวลาควบคุมไว้ ซึ่งก็จะเป็นประโยชน์ต่อฝ่ายเจ้าหนี้ ทำให้การทำนิติกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้อยู่ภายใต้การควบคุมของบทบัญญัติการเพิกถอนการข้อฉลในระยะเวลาที่ยาวนาน

(2) ประโยชน์ต่อฝ่ายลูกหนี้

2.1 การเพิกถอนตามหลักกฎหมายมาตรา 114 ใหม่ นี้ คำนึงถึงความได้เปรียบเสียเปรียบของเจ้าหนี้ ฉะนั้นนิติกรรมที่ลูกหนี้ก่อขึ้นโดยไม่ทำให้เจ้าหนี้เสียเปรียบ ลูกหนี้ก็สามารถทำนิติกรรมนั้นได้ และถ้าลูกหนี้และผู้ที่ได้ลาภงอก (ผู้รับโอน) สามารถพิสูจน์ให้ศาลเห็นได้ดังนั้น ศาลก็จะไม่สั่งเพิกถอนนิติกรรมที่ลูกหนี้ก่อขึ้นโดยไม่ทำให้เจ้าหนี้เสียเปรียบนั้น ซึ่งก็เป็นธรรมแก่ลูกหนี้ที่สุจริต

ตัวอย่างเช่น ขณะโอน ฝ่ายลูกหนี้ยังไม่มีเจ้าหนี้ เสรีภาพในการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ยังคงเป็นสิ่งสำคัญ หรือกรณีที่ลูกหนี้จัดการทรัพย์สินของตนไม่เป็นทางเสียหายแก่เจ้าหนี้

กล่าวคือยังมีทรัพย์สินอื่นพอชำระหนี้ เสรีภาพในทางทรัพย์สินของลูกหนี้กฎหมายก็ต้องไม่ควรเข้าไปก้าวล่วง สิ่งเหล่านี้คือหลักการของมาตรา 114 ใหม่ ซึ่งต่างจากหลักการตามมาตรา 114 เดิม ตรงที่ มาตรา 114 เดิม แม้ขณะที่กระทำการโอน ลูกหนี้จะยังไม่มีเจ้าหนี้เลย หรือลูกหนี้มีเจ้าหนี้แต่ลูกหนี้ยังมีความสามารถในการชำระหนี้ให้กับเจ้าหนี้นั้นได้ แต่การกระทำนั้นถ้าได้กระทำภายในระยะเวลา 3 ปี ก่อนมีการขอให้ลูกหนี้นั้นล้มละลาย เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก็สามารถร้องขอต่อศาลให้เพิกถอนการโอนโดยปราศจากค่าตอบแทน หรือการให้โดยเสนหาได้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหลักการเดิมของมาตรา 114 ค่อนข้างมีความเด็ดขาดและส่งผลกระทบต่อบริหารจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ที่สุจริต ซึ่งทำให้หลักแห่งกรรมสิทธิ์ของลูกหนี้ดูเหมือนจะถูกลดความสำคัญลงไป

(3) ประโยชน์ต่อฝ่ายผู้ที่ได้ลาภออก (ผู้รับโอน)

3.1 บทบัญญัติใหม่มาตรา 114 เดิมให้อำนาจเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นอย่างมาก โดยหลักการการพิสูจน์ไปให้ผู้ที่ได้ลาภออก (ผู้รับโอน) ในทุกกรณี หากปรากฏว่าการโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ ได้กระทำในระหว่างระยะเวลาสามปีก่อนมีการขอให้ล้มละลาย และภายหลังจากนั้น ซึ่งผู้ที่ได้ลาภออก (ผู้รับโอน) ที่สุจริตในบางกรณีอาจจะพิสูจน์ให้ศาลเห็นได้ว่าตนสุจริต แต่บางกรณีก็ไม่อาจพิสูจน์ได้ และต้องถูกเพิกถอนการโอนไป แต่ในมาตรา 114 ที่แก้ไขใหม่ได้กำหนดให้หน้าที่นำสืบเฉพาะบางกรณีตกอยู่กับฝ่ายผู้ที่ได้ลาภออก (ผู้รับโอน) ได้แก่ กรณีการโอนหรือการกระทำเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ที่เกิดขึ้นภายในระยะเวลา 1 ปี ก่อนมีการขอให้ล้มละลายและภายหลังจากนั้น , กรณีการให้โดยเสนหา , กรณีการโอนที่ลูกหนี้ได้รับค่าตอบแทนน้อยเกินสมควร ซึ่งเป็นการกำหนดขอบเขตกรณีต้องสงสัยว่าเป็นการทำให้เจ้าหนี้เสียเปรียบไว้ให้มีความชัดเจนมากขึ้น เมื่อเกิดความชัดเจน ก็จะทำให้ง่ายแก่การตีความและยังทำให้บุคคลที่จะทำนิติกรรมกับลูกหนี้ทราบว่าจะตนควรทำนิติกรรมกับลูกหนี้เช่นไร จึงจะถูกต้องตามกฎหมาย และไม่ต้องมาเสียเวลาพิสูจน์ความสุจริตของตนในภายหลัง ส่งผลให้เกิดความรวดเร็วในการทำธุรกรรม ทำให้เกิดความคล่องตัวในเศรษฐกิจโดยรวมด้วย

3.2 ระยะเวลาที่บัญญัติไว้ในมาตรา 114 เดิมนั้นก็เป็นระยะเวลาที่ค่อนข้างยาวนานเกินไป ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบในระบบเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวมได้ เนื่องจากประชาชนที่สุจริตอาจไม่กล้าทำนิติกรรมกับลูกหนี้ เพราะเกรงว่าต่อมาอาจถูกเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ร้องขอให้เพิกถอน และต้องมีหน้าที่พิสูจน์ความสุจริตของตน เมื่อมาตรา 114 ใหม่ กำหนดระยะเวลาการเพิกถอนการโอนหรือการกระทำเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ที่เกิดขึ้นภายในช่วงระยะเวลา 1 ปี ก่อนมีการขอให้ล้มละลายและภายหลังจากนั้น จึงทำให้เป็นการลดระยะเวลาที่ต้องสงสัยลง

สำหรับกรณีการการโอนหรือการกระทำของลูกหนี้ที่มีใ้การให้โดยเสนาหา หรือการโอนที่ลูกหนี้ได้รับค่าตอบแทนน้อยเกินสมควร ทำให้ผู้ที่ได้ลาภออก (ผู้รับโอน) หรือบุคคลภายนอกมีความมั่นใจมากยิ่งขึ้นที่จะทำนิติกรรมกับลูกหนี้ ไม่ต้องกังวลในระยะเวลาที่นานถึงว่านิติกรรมที่ทำกับลูกหนี้ข้างต้นจะต้องมาถูกให้พิสูจน์ในความจริงในภายหลัง

3.3 กรณีการโอนโดยปราศจากค่าตอบแทน หรือการให้โดยเสนาหา หรือการบริจาคเงินให้กับมูลนิธิ หากนำมามาตรา 114 เดิมมาใช้แล้ว แม้ขณะที่กระทำการโอนนั้น ลูกหนี้จะยังไม่มีเจ้าหนี้เลย แต่การกระทำนั้นถ้าได้กระทำภายในระยะเวลา 3 ปี ก่อนมีการขอให้ลูกหนี้ล้มละลาย เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก็สามารถร้องขอต่อศาลให้เพิกถอนการโอนโดยปราศจากค่าตอบแทน หรือการให้โดยเสนาหา หรือการบริจาคเงินให้กับมูลนิธิ นั้นได้ ผลกระทบที่จะเกิดกับฝ่ายผู้ที่ได้ลาภออก (ผู้รับโอน) คือหากมูลนิธิซึ่งเป็นผู้ที่ได้ลาภออก (ผู้รับโอน) โดยสุจริต ได้นำเงินที่รับบริจาคมานั้นไปใช้จนหมดแล้ว มูลนิธินั้นก็จะกลายเป็นลูกหนี้ของทรัพย์สินของลูกหนี้ต่อไป ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการยกเลิกหลักการเดิมของมาตรา 114 ออกไป มีเหตุผลสำคัญคือ ต้องการลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับฝ่ายผู้ที่ได้ลาภออก (ผู้รับโอน) ที่สุจริต และมุ่งให้ความคุ้มครองแก่ฝ่ายผู้ที่ได้ลาภออก (ผู้รับโอน) ที่สุจริตให้มากขึ้น

(4) ประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย

4.1 มาตรา 114 (เดิม) อาจส่งผลกระทบต่อเสรีภาพในการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ หรือของบุคคลจนเกินสมควร เนื่องจาก มาตรา 114 (เดิม) เป็นการเพิกถอนการโอนหรือการกระทำเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้โดยไม่คำนึงถึงความได้เปรียบเสียเปรียบของเจ้าหนี้ ดังนั้น การเพิกถอนจึงมีความเป็นไปได้สูง กล่าวคือ เพียงลูกหนี้ให้ทรัพย์สินของตนแก่บุคคลภายนอกภายในระยะเวลา 3 ปี ก่อนมีการร้องขอให้ลูกหนี้ล้มละลาย เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก็สามารถอาศัยอำนาจแห่งมาตรา 114 (เดิม) ร้องขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนการให้หนี้ได้ โดยไม่ต้องพิสูจน์เรื่องการทำให้เจ้าหนี้เสียเปรียบแต่อย่างใด ซึ่งทำให้เกิดผลกระทบต่อผู้รับโอน เนื่องจากผู้รับโอนเกรงว่าถ้ารับโอนทรัพย์สินมาแล้ว จะถูกร้องขอให้เพิกถอนการรับโอนในภายหลังได้ และต้องมีหน้าที่นำสืบพิสูจน์ถึงการได้รับโอนมาโดยสุจริตและเสียค่าตอบแทน ความไม่เชื่อมั่นในการทำธุรกรรมก็จะมีเพิ่มมากขึ้น ในที่สุดก็ส่งผลกระทบต่อภาพรวมทางเศรษฐกิจ การทำธุรกรรมทางธุรกิจไม่คล่องตัว เนื่องจากนักลงทุนต้องมีความระมัดระวังในการลงทุนกับบุคคลมากขึ้น

ดังนั้น เมื่อมีการแก้ไขบทบัญญัติในมาตรา 114 เสียใหม่ โดยยกเลิกความเดิม และบัญญัติใหม่ให้กลายเป็นบทสันนิษฐานของมาตรา 113 จึงทำให้ต้องมีการนำสืบเรื่องการทำให้เจ้า

หนี้เสียเปรียบ ซึ่งย่อหมายถึงว่าถ้าลูกหนี้และผู้ที่ได้ลาภออก (ผู้รับโอน) กระทำนิติกรรมขณะที่ลูกหนี้ยังมีความสามารถที่จะชำระหนี้ให้กับเจ้าหนี้ของลูกหนี้ได้ นิติกรรมนั้นไม่ได้ทำให้กองทรัพย์สินของลูกหนี้ลดน้อยถอยลง การทำนิติกรรมนั้นก็ไม่สามารถถูกเพิกถอนได้ ทำให้ลูกหนี้จัดการทรัพย์สินของตนได้โดยสะดวกราบเท่าที่ไม่ทำให้สิทธิในการบังคับชำระหนี้ของเจ้าหนี้เสื่อมลง ทำให้การทำธุรกรรมคล่องตัว บุคคลมีความเชื่อมั่นในการทำธุรกรรม มากขึ้น ผู้รับโอนที่สุจริตก็ไม่ต้องกังวลกับการทำนิติกรรมกับลูกหนี้ ไม่ต้องกังวลว่าจะต้องมามีภาระนำสืบหากได้ทำนิติกรรมโดยสุจริตแล้ว ส่งผลให้ภาพรวมของเศรษฐกิจของประเทศไทยมีการทำธุรกรรมที่คล่องตัว เศรษฐกิจก็จะขยายตัวอย่างรวดเร็ว สนับสนุนให้คนมีการติดต่อสัมพันธ์กันในทางธุรกิจเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีความมั่นใจในบทบัญญัติแห่งกฎหมายล้มละลายด้วย

ข้อสังเกต

หลักกฎหมายล้มละลายที่เกี่ยวกับการเพิกถอนการซื้อฉลในมาตรา 114 ที่แก้ไขใหม่อันเป็นการเพิ่มอำนาจหรือให้ประโยชน์แก่ฝ่ายเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มากขึ้น ซึ่งก็คือประโยชน์ที่เจ้าหนี้จะได้รับในกรณีที่ลูกหนี้ได้โอนทรัพย์สินของตนไปโดยได้รับค่าตอบแทนน้อยเกินสมควร หรือ กรณีที่ลูกหนี้ได้โอนทรัพย์สินของตนไปโดยเสนาหา เนื่องจากกฎหมายสันนิษฐานว่าการกระทำของลูกหนี้ใน 2 กรณี ถือว่าลูกหนี้และผู้ที่ได้ลาภออก (ผู้รับโอน) รู้อยู่ว่าเป็นทางที่ทำให้เจ้าหนี้เสียเปรียบ ดังนั้น ภาระการพิสูจน์จึงตกอยู่กับฝ่ายลูกหนี้และผู้ที่ได้ลาภออก (ผู้รับโอน) และยิ่งไปกว่านั้น ไม่ว่าจะกรณีทั้ง 2 จะเกิดขึ้นก่อนหน้าที่ลูกหนี้ถูกฟ้องล้มละลายเป็นเวลานานเท่าใด เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก็จะมีอำนาจร้องขอให้เพิกถอนการซื้อฉลได้โดยได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานทั้งสองข้อนั้น เนื่องจากไม่มีกำหนดระยะเวลาควบคุมไว้ ซึ่งก็จะเป็นประโยชน์ต่อฝ่ายเจ้าหนี้อีก จึงมีข้อสังเกตว่า การเพิ่มอำนาจให้กับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ โดยไม่มีกำหนดระยะเวลาสำหรับข้อสันนิษฐานสองข้อเรื่องโอนทรัพย์สินโดยที่มูลค่าตอบแทนน้อยเกินสมควร หรือโอนทรัพย์สินโดยการให้โดยเสนาหา ในมาตรา 114 ที่แก้ไขใหม่นั้น แม้จะเกิดประโยชน์แก่ฝ่ายเจ้าหนี้ แต่มีความเหมาะสมและเป็นธรรมกับฝ่ายผู้ที่ได้ลาภออก (ผู้รับโอน) และลูกหนี้ที่สุจริตหรือไม่ และจะเป็นการกระทบกระเทือนต่อเสรีภาพของประชาชนในการทำนิติกรรมเกินสมควรหรือไม่ เนื่องจากการไม่มีกำหนดระยะเวลาเท่ากับเป็นภาระแก่ฝ่ายผู้ที่ได้ลาภออก (ผู้รับโอน) และลูกหนี้ ในการพิสูจน์ความสุจริตของตนในช่วงเวลาที่ยาวนานเกินสมควร

ศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายล้มละลายของต่างประเทศ

ประเทศสหรัฐอเมริกา

แนวความคิดกฎหมายล้มละลายประเทศสหรัฐอเมริกาเห็นว่า กฎหมายนั้นควรให้มีการเพิกถอนนิติกรรมอันเป็นการฉ้อฉล ในขณะที่ลูกหนี้นั้นมีหนี้สินล้นพ้นตัว หรือกลายเป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัวด้วยเหตุแห่งการทำนิติกรรมนั้น โดยเห็นว่าช่วงระยะเวลาที่น่าสงสัยก่อนล้มละลาย ควรจะเป็นช่วงเวลายาวๆ ในกรณีการให้ หรือ กรณีที่บุคคลที่ได้รับโอนเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดเกี่ยวข้องกับลูกหนี้ หรือเป็นผู้มีส่วนได้เสียกับลูกหนี้ การจัดการของลูกหนี้โดยเจตนาที่จะฉ้อฉลเจ้าหนี้ ช่วงระยะเวลาที่สงสัยจะอยู่ในช่วง 1 ปี เนื่องจากระยะเวลาที่มีผลกระทบต่อการศึกษาการติดต่อทางการค้า

การรวบรวมทรัพย์สินของลูกหนี้ที่ถูกโอนในช่วงระยะเวลาน่าสงสัยก่อนมีการร้องขอให้ลูกหนี้ล้มละลาย จะกำหนดลักษณะการทำนิติกรรมที่ต้องถูกเพิกถอนจากการพิจารณาว่านิติกรรมนั้นได้ทำให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าหนี้คนอื่นๆ ของลูกหนี้ ซึ่งเจ้าหนี้เหล่านั้นได้รับค่าตอบแทนน้อยกว่ากระบวนการล้มละลาย โดยผลของการชำระหนี้ให้กับเจ้าหนี้อื่น , นิติกรรมเกิดขึ้นในขณะที่ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ หรือไม่สามารถชำระหนี้ได้ด้วยเหตุแห่งการทำนิติกรรมนั้น เพื่อป้องกันไม่ให้ลูกหนี้ซ่อนเร้นฉ้อฉล หรือโอนทรัพย์สินของลูกหนี้ให้พ้นจากการติดตามจากเจ้าหนี้ของลูกหนี้ ในขณะที่ลูกหนี้รู้ว่าตนกำลังจะกลายเป็นบุคคลที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ เหล่านี้คือพฤติกรรมการโอนที่ฉ้อฉล และเป็นองค์ประกอบของการไม่สุจริต

ถ้าลูกหนี้เป็นผู้ที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ ลูกหนี้ก็ควรจะปฏิบัติต่อเจ้าหนี้ของเขาทั้งหลายอย่างเท่าเทียมกัน เสมอภาคกัน ถึงแม้ว่ากระบวนการล้มละลายจะยังไม่เกิดก็ตาม เจ้าหนี้อื่นๆไม่ควรถูกทำให้เสียหายโดยการเลือกปฏิบัติชำระหนี้ หรือการโอนให้กับเจ้าหนี้คนอื่นคนใดของลูกหนี้ จนทำให้ทรัพย์สินของลูกหนี้ลดน้อยถอยลง นอกจากนี้ กฎหมายยังมีเจตนารมณ์ที่จะป้องกันการให้โดยลูกหนี้ที่ทำให้ทรัพย์สินที่จะสามารถนำไปชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ลดน้อยลง โดยปกติจะรวมถึงนิติกรรมที่ได้รับค่าตอบแทนน้อยเกินมูลค่าที่ควรจะเป็น เช่นการขายทรัพย์สินของลูกหนี้ในราคาต่ำ เป็นต้น นัยสำคัญของกฎหมายอยู่ที่ความสามารถที่จะปกป้องเจ้าหนี้ จากการทำให้ทรัพย์สินของลูกหนี้ลดน้อยถอยลงอย่างไม่เป็นธรรมกว่าที่เจ้าหนี้ควรจะได้รับ เพื่อจะรักษาไว้ซึ่งเครื่องมือให้เจ้าหนี้เพิกถอนนิติกรรมอันเป็นผลมาจากลูกหนี้ที่ไม่มีความยุติธรรม และขาดความรอบคอบ

ในส่วนของหลักเกณฑ์การเพิกถอนการฉ้อฉล ก็ได้กำหนดไว้ใน Section 548 ตาม The Bankruptcy Code , Rules and Forms 1997 ซึ่งกำหนดว่าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจขอเพิก

ถอนการโอนใดๆ ที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ในกองทรัพย์สินของลูกหนี้ หรือหนี้ซึ่งลูกหนี้ก่อขึ้นภายในระยะเวลา 1 ปี ก่อนมีการขอให้ลูกหนี้ล้มละลายโดยที่ลูกหนี้ตั้งใจ หรือไม่ตั้งใจ เป็นกรณีไป

ทั้งนี้ การกระทำที่ถือเป็นการฉ้อฉลอาจประกอบด้วย การโอน รวมถึงการให้หลักประกันผลประโยชน์ และรวมถึงการทำนิติกรรมอย่างเปิดเผย หรือการก่อหนี้ ซึ่งมีวิธีพิสูจน์การฉ้อฉลภายใต้ มาตรา 548 นี้ อยู่ 2 ทางเลือก การโอนทรัพย์สินอาจถูกเพิกถอนโดยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายใต้มาตรานี้ ถ้าลูกหนี้ทำการโอน หรือก่อหนี้ โดยอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

- (1) โดยมีเจตนาที่แท้จริงที่จะซ่อนเร้น หน่วงเหนี่ยว หรือฉ้อฉล หรือ
- (2) พบว่าเข้าหลักการขององค์ประกอบการฉ้อฉล

การเพิกถอนนิติกรรมที่ฉ้อฉลโดยพิจารณาจากเจตนาที่แท้จริงของลูกหนี้บางครั้งการพิสูจน์ก็มีความยากลำบากที่จะเพิกถอนการกระทำโดยเจตนา การพิสูจน์การโอนที่ฉ้อฉลตามแบบวิธีที่ 2 จึงถูกเพิ่มโดยต้องพิสูจน์ให้ได้ว่า

- (1) การโอนได้ถูกทำโดยได้รับค่าตอบแทนน้อยกว่ามูลค่าที่ควรจะเป็น และ
- (2) เข้าลักษณะกรณีหนึ่งกรณีใด ใน 3 สถานการณ์ นี้ คือ :
 - 2.1 ลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัวขณะที่การโอนได้เกิดขึ้น หรือกลายเป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัวด้วยเหตุแห่งการโอนนั้น หรือ
 - 2.2 ลูกหนี้ได้ก่อหนี้ในทางธุรกิจ ซึ่งมีผลให้เหลือทุนน้อยลงจนไม่สมเหตุสมผลในการดำเนินธุรกิจ หรือ
 - 2.3 ลูกหนี้เจตนาก่อหนี้ หรือเชื่อว่าจะก่อหนี้ให้เกินความสามารถที่จะชำระหนี้ได้ เมื่อนั้นถึงกำหนดชำระ

จากบทบัญญัติในมาตรา 548 ข้างต้นซึ่งเกี่ยวกับการเพิกถอนการฉ้อฉลตามกฎหมายล้มละลายของประเทศสหรัฐอเมริกา แสดงให้เห็นว่า มีการบัญญัติถึงกรณีที่กฎหมายสันนิษฐานว่าเป็นการกระทำโดยลูกหนี้ซึ่งมีเจตนาที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่าเป็นเครื่องหมายของการฉ้อฉล (badges of fraud) ไว้เป็นกรณีๆ อย่างชัดเจน ทั้งนี้ ในช่วงเวลาที่ต้องสงสัยจะอยู่ภายในระยะเวลา 1 ปี ก่อนมีการร้องขอให้ลูกหนี้ล้มละลาย เท่านั้น และจะพิจารณาทั้งกรณีที่เจตนาของลูกหนี้ที่แท้จริงว่ากระทำการโอนหรือก่อหนี้ขึ้น เพื่อมุ่งหมายอะไรไม่เป็นข้อสำคัญ และกรณีคำนึงถึงเจตนาที่แท้จริงของลูกหนี้ ทำให้เกิดความชัดเจนในการตีความว่าการโอนหรือหนี้ประเภทใดเข้าลักษณะที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ขอเพิกถอนได้ ทำให้สะดวกแก่การปรับใช้ข้อกำหนดเข้ากับข้อเท็จจริงเป็นกรณีไป รวมทั้งยังจะทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็น ลูกหนี้ เจ้าหนี้ และบุคคลภายนอกผู้รับโอน ต่างก็รับรู้สถานภาพในทางกฎหมายของตน รู้ขอบเขตความสามารถในการทำนิติกรรมของตน เพื่อหลีกเลี่ยงความยุ่งยากในการพิพาทในข้อกำหนดกันภายหน้า นอกจากนี้ยัง

จะส่งผลให้การตัดสินใจในการติดต่อสัมพันธ์กันในทางธุรกิจเป็นไปได้โดยรวดเร็ว ราบรื่น และมีความเข้าใจที่สอดคล้องตรงกัน ที่สำคัญคือถูกต้องตามหลักกฎหมายด้วย

ประเทศอังกฤษ

กฎหมายล้มละลายของประเทศอังกฤษ The Insolvency Act ,1986 เรียกหลักกฎหมายการขอลดค่า "Transactions at an undervalue" หรือที่รู้จักกันในหลักกฎหมายการชำระค่าตอบแทนไม่สมกับมูลค่า "Undervalue" โดยหลักกฎหมายการขอลดนี้ได้แบ่งกรณีการเพิกถอนออกเป็น 2 กรณี ได้แก่ กรณีลูกหนี้เป็นบริษัท (Company) ตามมาตรา 238 , 240-241 และกรณีลูกหนี้เป็นบุคคลธรรมดา (Individual) ตามมาตรา 339 ,341-342

หลักเกณฑ์ในการเพิกถอนการชำระค่าตอบแทนไม่สมกับมูลค่าไม่ว่ากรณีลูกหนี้เป็นบริษัทหรือบุคคลธรรมดานั้น จะกำหนดลักษณะลูกหนี้ที่ได้จำหน่ายจ่ายโอนทรัพย์สินโดยมีค่าตอบแทนไม่สมกับมูลค่าของทรัพย์สินไว้เป็นกรณีๆ ไป เช่น กรณีที่ลูกหนี้ให้ของขวัญแก่บุคคลหรือโอนทรัพย์สินให้กับบุคคลโดยลูกหนี้ไม่ได้รับค่าตอบแทน หรือ กรณีที่ลูกหนี้โอนทรัพย์สินโดยมีค่าตอบแทนด้วยมูลค่าซึ่งอาจจะเป็นตัวเงินหรือสิ่งของที่มีค่าเป็นเงิน ซึ่งมีมูลค่าน้อยกว่ามูลค่าทรัพย์สินที่ลูกหนี้ได้โอนไป

นอกจากนี้ กรณีลูกหนี้เป็นบริษัท กฎหมายยังกำหนดเงื่อนไขไว้อีกว่า ศาลจะไม่สั่งเพิกถอนการจำหน่ายจ่ายโอนทรัพย์สินที่มีค่าตอบแทนไม่สมกับมูลค่าของทรัพย์สิน ถ้าเป็นที่พอใจแก่ศาลว่าบริษัทได้โอนทรัพย์สินไปโดยสุจริตใจ เพื่อวัตถุประสงค์ที่จะดำเนินธุรกิจต่อไป และในขณะที่โอนทรัพย์สินไปนั้น มีเหตุรับฟังให้เชื่อได้ว่าการโอนทรัพย์สินจะเป็นผลดีแก่บริษัทเอง เช่น บริษัทขายสินค้าทั้งหมดหรือจำนวนมากโดยลดราคา แต่ก็ได้รับชำระเงินทันที เพื่อบริษัทจะได้นำเงินที่ขายสินค้ามาชำระหนี้ซึ่งถึงกำหนดชำระแล้ว เป็นต้น

ทั้งนี้ ช่วงเวลาที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สามารถร้องขอให้เพิกถอนได้จะเป็นกำหนดช่วงเวลาที่แน่นอนและค่อนข้างสั้น (2-5 ปี) และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะต้องพิสูจน์ให้ได้ว่าในขณะที่ลูกหนี้โอนทรัพย์สิน ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ หรือไม่สามารถชำระหนี้ได้ด้วยเหตุแห่งการโอนทรัพย์สินนั้น เว้นแต่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะแสดงให้เห็นว่าผู้รับโอนทรัพย์สินจากลูกหนี้เป็นบุคคลผู้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับลูกหนี้ ภาวการณ์สืบพิสูจน์ถึงความมีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ในขณะลูกหนี้โอนทรัพย์สินจะตกอยู่กับฝ่ายผู้รับโอนนั้น

เมื่อพิจารณาจากหลักกฎหมายข้างต้นแล้วจะเห็นว่าหลักกฎหมายล้มละลายที่เกี่ยวกับการเพิกถอนการขอลดค่าของประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศอังกฤษ มีลักษณะคล้ายกันตรงที่

มีกำหนดช่วงเวลาที่ต้องสงสัยไว้แน่นอน และค่อนข้างเป็นระยะเวลาที่สั้น (ประเทศสหรัฐอเมริกา กำหนดไว้ที่ 1 ปี ส่วนประเทศอังกฤษ กำหนดไว้ที่ 2 ปี และ 5 ปี) นอกจากนี้ ก็มีการกำหนดลักษณะที่กฎหมายสันนิษฐานว่าเป็นการฉ้อฉลเจ้าหนี้ โดยแยกพิจารณาเป็นกรณีๆไป

แต่หลักกฎหมายล้มละลายของประเทศไทยในเรื่องการเพิกถอนการฉ้อฉลได้บัญญัติให้เป็นคุณกับฝ่ายเจ้าหนี้ และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ คือ หากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แสดงให้ศาลเห็นว่า ผู้รับโอนทรัพย์สินจากลูกหนี้เป็นบุคคลผู้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับลูกหนี้ ภาชนะนำสืบพิสูจน์ถึงความมีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ในขณะลูกหนี้โอนทรัพย์สินจะตกอยู่กับฝ่ายผู้รับโอน เพื่อให้มีความสะดวกต่อการนำสืบ ทั้งนี้ บุคคลผู้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับลูกหนี้ซึ่งเป็นผู้รับโอนทรัพย์สินจากลูกหนี้นั้นย่อมเป็นบุคคลที่ต้องสงสัย เนื่องจากเป็นผู้มีส่วนได้เสียในการบริหารกิจการของลูกหนี้นั้นย่อมจะต้องทราบข้อมูลต่างๆของลูกหนี้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ การทำนิติกรรมกับลูกหนี้อาจไม่เป็นที่เปิดเผย ดังนั้น การนำสืบจึงสมควรตกอยู่กับบุคคลดังกล่าว เพื่อพิสูจน์ความสุจริตของตน

ในขณะที่หลักกฎหมายล้มละลายของประเทศไทย กรณีที่ลูกหนี้ได้โอนทรัพย์สินของตนไปโดยได้รับค่าตอบแทนน้อยเกินสมควร หรือกรณีที่ลูกหนี้ได้โอนทรัพย์สินของตนไปโดยเสนหา กฎหมายสันนิษฐานว่าการกระทำของลูกหนี้ใน 2 กรณี ถือว่าลูกหนี้และผู้รับโอนรู้อยู่ว่าเป็นทางที่ทำให้เจ้าหนี้เสียเปรียบ ดังนั้น ภาชนะการพิสูจน์จึงตกอยู่กับฝ่ายลูกหนี้และผู้รับโอน และไม่ว่ากรณีทั้ง 2 จะเกิดขึ้นก่อนหน้าทีลูกหนี้ถูกฟ้องล้มละลายเป็นเวลานานเท่าใด เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก็มีอำนาจร้องขอให้เพิกถอนได้ เนื่องจากไม่มีกำหนดระยะเวลาควบคุมไว้

5.2 ข้อเสนอแนะ

กฎหมายล้มละลายนั้น เป็นบทบัญญัติที่มุ่งเน้นความสำคัญต่อการจัดแบ่งทรัพย์สินของลูกหนี้ เพื่อชำระหนี้คืนให้แก่เจ้าหนี้ทั้งหลายของลูกหนี้อย่างเป็นธรรม และมีกลไกที่ชัดเจน แน่ นอนแก่เจ้าหนี้ รวมทั้งบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ยังมีวัตถุประสงค์ทางอ้อมเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการคำนวณต้นทุนในทางการค้า เนื่องจากการให้สินเชื่อแก่ธุรกิจการค้าจำเป็นต้องคำนวณให้เห็นถึงต้นทุนในการดำเนินการที่ชัดเจน การที่กิจการที่ดำเนินอยู่จะประสบปัญหาความ มีหนี้สินล้นพ้นตัวเป็นปัจจัยประการหนึ่งในทางธุรกิจที่ต้องคาดการณ์ไว้ และการพิจารณาถึงความเสี่ยงในการที่จะได้รับคืนซึ่งทรัพย์สินในกรณีเช่นนี้เป็นเรื่องที่สำคัญแก่เจ้าหนี้ รวมทั้งบุคคล ภายนอกที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างมาก ดังนั้น กฎเกณฑ์ในเรื่องการเพิกถอนการฉ้อฉลของลูกหนี้ จำ เป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมียุทธศาสตร์ที่ค่อนข้างชัดเจน และตั้งอยู่บนพื้นฐานของการใช้ดุลพินิจอย่าง

มีความเป็นธรรมแก่ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย กฎหมายล้มละลายของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้มีความชัดเจนและเป็นธรรมมากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายในการจัดอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจภาพรวมของเศรษฐกิจประเทศไทย จะเห็นได้จากนโยบายในการรักษาสมดุลระหว่างเสรีภาพทางทรัพย์สินของประชาชน กับความจำเป็นในการรวบรวมทรัพย์สินของลูกหนี้ การที่กฎหมายมีความเด็ดขาดมาก จนเป็นผลกระทบต่อเสรีภาพทางทรัพย์สินของประชาชน ก็จะทำให้เป็นอุปสรรคต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจไทย กฎหมายล้มละลายจึงได้แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการเพิกถอนการขอลูกหนี้ ในมาตรา 114 แสดงให้เห็นว่ากฎหมายล้มละลายสมัยใหม่ยุคการค้าเสรีนั้น คำนึงถึงเสรีภาพทางทรัพย์สินของประชาชนมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากสาระสำคัญของกฎหมายที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัดคือ ภาระการนำสืบถึงความสุจริตของลูกหนี้และผู้ที่ได้ลาภออก (ผู้รับโอน)

แนวความคิดของการกำหนดหน้าที่นำสืบให้ตกอยู่กับฝ่ายลูกหนี้และผู้ที่ได้ลาภออก (ผู้รับโอน) ตามมาตรา 114 ที่แก้ไขใหม่นี้ แสดงให้เห็นว่าได้มีการกำหนดให้หน้าที่นำสืบในเฉพาะบางกรณีตกอยู่กับฝ่ายลูกหนี้และผู้ที่ได้ลาภออก (ผู้รับโอน) ได้แก่ กรณีนิติกรรมที่ร้องขอให้เพิกถอน เกิดขึ้นภายในช่วงระยะเวลา 1 ปี ก่อนมีการขอให้ล้มละลายและภายหลังนั้น , กรณีการให้โดยเสน่หา และกรณีลูกหนี้ได้รับค่าตอบแทนน้อยเกินสมควร

ขณะที่ มาตรา 114 เดิม นั้น การกำหนดหน้าที่การนำสืบถึงความสุจริตของลูกหนี้และผู้ที่ได้ลาภออก (ผู้รับโอน) ในการโอนหรือการกระทำเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ที่เกิดขึ้นภายในช่วงระยะเวลา 3 ปี ก่อนมีการขอให้ล้มละลายและภายหลังนั้น โดยเสียค่าตอบแทน กฎหมายเดิมได้ผลักภาระการนำสืบพิสูจน์ไปให้กับฝ่ายลูกหนี้และผู้ที่ได้ลาภออก (ผู้รับโอน) ในทุกกรณี

อย่างไรก็ตาม การที่มาตรา 114 ถูกแก้ไขใหม่ โดยนำเอามาตรา 114 มารวมอยู่ในความหมายของการเพิกถอนการขอลูกหนี้เช่นเดียวกับมาตรา 113 เพียงแต่มาตรา 114 เป็นข้อสันนิษฐานของมาตรา 113 ว่าถ้าโอนไปภายใน 1 ปี เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ขอเพิกถอน ผู้ที่ได้ลาภออก (ผู้รับโอน) ต้องพิสูจน์ว่าตนไม่ขอล แต่ถ้าเกินจาก 1 ปีไป เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องพิสูจน์ตามหลักทั่วไปในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 237 ซึ่งพิจารณาแล้วอาจจะไม่เกิดประโยชน์อันใดที่มาแบ่งเป็นสองมาตรา เนื่องจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก็ยังสามารถร้องขอให้ศาลสั่งเพิกถอนได้อยู่ หากพบว่านิติกรรมที่ลูกหนี้กระทำเข้าลักษณะพฤติกรรมการทำให้เจ้านี้เสียเปรียบ เพียงแต่การปรับใช้กฎหมายตามมาตรา 114 แห่งกฎหมายล้มละลาย กับกรปรับใช้มาตรา 237 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามมาตรา 113 ของกฎหมายล้มละลาย จะทำให้ต่างกันเพียงหน้าที่นำสืบ ประกอบกับการนำสืบถึงความได้เปรียบเสียเปรียบของเจ้านี้ที่กฎหมายล้มละลายของประเทศไทยมิได้กำหนดคำจำกัดความหรือข้อสันนิษฐานที่ชัดเจน จึงทำให้

การตีความหมายคำว่า " ทำให้เจ้าหน้าที่เสียเปรียบ " เป็นเรื่องของการใช้ดุลพินิจของศาล ซึ่งมีความแตกต่างจากกฎหมายล้มละลายของประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศอังกฤษที่มีการกำหนดลักษณะข้อสันนิษฐานที่ถือว่าเป็นพฤติการณ์การฉ้อฉลเจ้าหน้าที่โดยแยกพิจารณาเป็นกรณีๆ ไปอย่างชัดเจน ทำให้การบังคับใช้มาตรการเพิกถอนการฉ้อฉลเป็นไปอย่างรวดเร็ว และสะดวกแก่การตีความตามกฎหมาย

นอกจากประเด็นการนำสืบที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ยังมีประเด็นช่วงเวลาที่ต้องสงสัยว่ามีการฉ้อฉลซึ่งลูกหนี้และผู้ที่ได้ลาภงอก (ผู้รับโอน) มีภาระนำสืบ เนื่องจากกฎหมายสันนิษฐานว่าการกระทำของลูกหนี้ใน 2 กรณี ได้แก่ กรณีที่ลูกหนี้ได้โอนทรัพย์สินของตนไปโดยได้รับค่าตอบแทนน้อยเกินสมควร และ กรณีที่ลูกหนี้ได้โอนทรัพย์สินของตนไปโดยเสนหา ถือว่าลูกหนี้และผู้ที่ได้ลาภงอก (ผู้รับโอน) อยู่ยู่ว่าเป็นทางที่ทำให้เจ้าหน้าที่เสียเปรียบ ภาระการพิสูจน์จึงตกอยู่กับฝ่ายลูกหนี้และผู้ที่ได้ลาภงอก (ผู้รับโอน) ทั้งนี้ไม่ว่ากรณีทั้ง 2 จะเกิดขึ้นก่อนหน้าที่ลูกหนี้ถูกฟ้องล้มละลายเป็นเวลานานเท่าใด เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก็มีอำนาจร้องขอให้เพิกถอนได้ เนื่องจากไม่มีกำหนดระยะเวลาควบคุมไว้ จึงมีข้อสังเกตว่าการเพิ่มอำนาจให้กับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โดยไม่มีกำหนดระยะเวลาสำหรับข้อสันนิษฐานสองข้อในมาตรา 114 ที่แก้ไขใหม่นั้น แม้จะเกิดประโยชน์แก่ฝ่ายเจ้าหน้าที่ แต่ก็อาจไม่เหมาะสมและไม่เป็นธรรมกับฝ่ายผู้ที่ได้ลาภงอก (ผู้รับโอน) และลูกหนี้ที่สุจริต และจะเป็นการกระทบกระเทือนต่อเสรีภาพของประชาชนในการทำนิติกรรมเกินสมควร เนื่องจากการไม่มีกำหนดระยะเวลาเท่ากับเป็นภาระแก่ฝ่ายผู้ที่ได้ลาภงอก (ผู้รับโอน) และลูกหนี้ในการพิสูจน์ถึงความสุจริตของตนที่ดูจะอยู่ในช่วงเวลาที่ยาวนานเกินสมควร

ในกฎหมายล้มละลายของประเทศสหรัฐอเมริกา กำหนดว่าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจขอเพิกถอนการโอนใดๆ ที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ในกองทรัพย์สินของลูกหนี้ หรือหนี้ซึ่งลูกหนี้ก่อขึ้นภายในระยะเวลา 1 ปี ก่อนมีการขอให้ลูกหนี้ล้มละลายโดยที่ลูกหนี้ตั้งใจ หรือไม่ตั้งใจ เป็นกรณีๆไป ดังนั้น ช่วงระยะเวลาที่ต้องสงสัยจะอยู่ในช่วง 1 ปี เนื่องจากระยะเวลามีผลกระทบต่อ การติดต่อทางการค้า

หลักกฎหมายล้มละลายที่เกี่ยวกับการเพิกถอนการฉ้อฉลของประเทศอังกฤษ มีลักษณะคล้ายกันประเทศสหรัฐอเมริกา ตรงที่มีกำหนดช่วงเวลาที่ต้องสงสัยไว้แน่นอน และค่อนข้างเป็นระยะเวลาที่สั้น กล่าวคือประเทศสหรัฐอเมริกาคำหนดไว้ที่ 1 ปี ส่วนประเทศอังกฤษ กำหนดไว้ที่ 2 ปี และ 5 ปี

เมื่อได้ศึกษาเปรียบเทียบระหว่าง กฎหมายล้มละลายของประเทศไทย กับกฎหมายล้มละลายของต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศอังกฤษข้างต้นแล้ว ก็น่าจะนำมาประยุกต์ปรับเข้ากับหลักกฎหมายล้มละลายของประเทศไทยได้ แต่เนื่องจากการตีความหมายของ

คำว่า “มีหนี้สินล้นพ้นตัว” กฎหมายล้มละลายของประเทศไทยมิได้ให้คำนิยามศัพท์ ไม่มีบทวิเคราะห์ศัพท์ไว้โดยเฉพาะ นักกฎหมายส่วนใหญ่จึงมีความเห็นว่า ในความหมายทั่วไปย่อมหมายถึงบุคคลที่มีทรัพย์สินน้อยกว่าหนี้สิน หรือจะเรียกว่าเป็นบุคคลที่มีทรัพย์สินไม่พอชำระหนี้ก็ได้

กรณีการตีความหมาย คำว่า “ลูกหนี้ผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว” ดังกล่าวข้างต้น ในบางครั้งก็เป็นปัญหาได้ หากเป็นนิติบุคคล หรือบริษัทจำกัด จะใช้สิ่งใดเป็นบรรทัดฐานในการพิจารณาว่าลูกหนี้มีหนี้สินมากกว่าทรัพย์สิน เพราะบางกรณีที่ลูกหนี้เป็นบริษัท ถ้าพิจารณาจากงบดุล ทรัพย์สินของบริษัทอาจจะมากกว่าหนี้สินก็ได้ เนื่องจากเป็นงบดุลที่ทำขึ้นก่อนที่จะมีการผิมนัดชำระหนี้ ดังนั้น การพิจารณาว่าลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือไม่ ถ้าพิจารณาตามงบดุล สมมติว่างงบดุลออกในงวดสิ้นปี แต่ตอนที่เจ้าหนี้ฟ้องอยู่นั้นงบดุลมันจะสะท้อนมูลค่าจริงหรือเปล่า ซึ่งก็ไม่จริง ฉะนั้น ต้องพิจารณามูลค่าของทรัพย์สินจริงๆเป็นอย่างไร ก็ต้องขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาล แต่ตราบใดที่ปล่อยให้เป็นเรื่องที่ไม่ชัดเจนอยู่ที่การตีความ ก็จะไม่สามารถคาดเดาได้ เมื่อคาดเดาไม่ได้ ก็หมายความว่าสามารถคาดเดาได้หลายทาง สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดความล่าช้าในการเข้าสู่กระบวนการล้มละลาย และอาจเป็นช่องทางให้กับลูกหนี้ที่มีเจตนาหลีกเลี่ยงการบังคับชำระหนี้จากเจ้าหนี้ก็ได้ กล่าวคือ ลูกหนี้ที่ทุจริต ก็อาศัยข้อสันนิษฐานของกฎหมายล้มละลาย ในเรื่องความมีหนี้สินล้นพ้นตัวนี้ ในการที่ลูกหนี้นำสืบหักล้างข้อสันนิษฐานได้ ทำให้กระบวนการดำเนินคดีล้มละลายช้าลง และลูกหนี้ก็อาศัยช่วงเวลาดังกล่าว ปกปิดข้อมูลทางการเงินของบริษัทตน และทำการยกย้ายถ่ายเททรัพย์สินโดยฉ้อฉล ย่อมหมายถึงช่วงเวลาที่ลูกหนี้อาจทำนิติกรรมที่ฉ้อฉลเจ้าหนี้ก็มีมากขึ้นด้วย

ดังนั้น การที่จะกำหนดค่าจำกัดความ หรือข้อสันนิษฐานที่ชัดเจน ให้มีความสะดวกในการนำสืบถึงความได้เปรียบเสียเปรียบของเจ้าหนี้ตามกฎหมายล้มละลายของประเทศไทยจึงเป็นสิ่งทำได้ลำบาก การตีความหมายคำว่า “ทำให้เจ้าหนี้เสียเปรียบ” จึงจำเป็นต้องเป็นเรื่องของการใช้ดุลพินิจของศาล อีกทั้งประเด็นช่วงเวลาที่ต้องสงสัยว่ามีการฉ้อฉลซึ่งลูกหนี้และผู้ที่ได้ลาภออก (ผู้รับโอน) มีภาระนำสืบใน 2 กรณี ได้แก่ กรณีที่ลูกหนี้ได้โอนทรัพย์สินของตนไปโดยได้รับค่าตอบแทนน้อยเกินสมควร และ กรณีที่ลูกหนี้ได้โอนทรัพย์สินของตนไปโดยเสนหา ไม่ว่าจะกรณีทั้ง 2 จะเกิดขึ้นก่อนหน้าทีลูกหนี้ถูกฟ้องล้มละลายเป็นเวลานานเท่าใด เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก็มีอำนาจร้องขอให้เพิกถอนได้ โดยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานนั้น เนื่องจากไม่มีกำหนดระยะเวลาควบคุมไว้ อาจส่งผลกระทบต่อเสรีภาพของประชาชนในการทำนิติกรรมเกินสมควร แต่ยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องให้ประโยชน์เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เนื่องจากปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำนิติกรรมซึ่งบิดเบือนข้อเท็จจริง กรณีลูกหนี้มีเจตนาที่ไม่สุจริตต้องการหลีกเลี่ยงการบังคับชำระหนี้ของเจ้าหนี้ตามกระบวนการทางกฎหมาย เช่น กรณีลูกหนี้โอนทรัพย์สินของตนไปโดยได้รับค่าตอบแทน หากลูกหนี้ต้องการฉ้อฉลเจ้าหนี้ ลูกหนี้ก็จะตั้งหรือกำหนดค่าตอบแทนไว้ใน

มูลค่าที่สูง โดยที่เจ้าหน้าที่ไม่มีทางสืบทราบได้ว่าคำตอบแทนที่มีมูลค่าสูงนั้นได้มีการชำระค่าตอบแทนกันจริงหรือไม่ และถึงแม้ว่าจะสืบทราบว่ามีการชำระค่าตอบแทนกันจริง แต่ลูกหนี้และผู้รับโอนอาจสมรู้ร่วมคิดกันโกงเจ้าหน้าที่โดยการคืนค่าตอบแทนกันภายหลัง ซึ่งเจ้าหน้าที่ก็ไม่อาจรู้ข้อเท็จจริงได้ ถ้าเป็นการคืนกันโดยปกปิดหลักฐาน เป็นต้น และปัญหาการตีความคำว่า “มีหนี้สินล้นพ้นตัว” ที่ทำให้การเข้าสู่กระบวนการล้มละลายต้องล่าช้าซึ่งมีผลให้ช่วงระยะเวลาที่ลูกหนี้ทำนิติกรรมฉ้อฉลเจ้าหน้าที่ยาวนานขึ้น สิ่งเหล่านี้ทำให้เป็นการยากที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะนำสืบให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงว่าลูกหนี้และผู้ที่ได้ลาภออก (ผู้รับโอน) รู้หรือนิติกรรมการโอนทรัพย์สินนั้นเป็นการทำให้เจ้าหน้าที่เสียเปรียบ จึงจำเป็นต้องให้หน้าที่นำสืบข้อเท็จจริงดังกล่าวตกอยู่ที่ลูกหนี้และผู้ที่ได้ลาภออก (ผู้รับโอน) เพื่อพิสูจน์ถึงความรู้สึกของตน

นอกจากนี้ ปัจจัยอื่นที่สมควรมีการบังคับใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายล้มละลายว่าด้วยการเพิกถอนการฉ้อฉลตามมาตรา 114 ที่แก้ไขใหม่คือ เมื่อแก้ไขมาตรา 114 เดิมแล้ว หลักการเพิกถอนการโอนหรือการกระทำเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ในกฎหมายล้มละลายของประเทศไทย จึงคงเหลือเพียง 2 มาตรการ ได้แก่ มาตรการการเพิกถอนการให้เปรียบแก่เจ้าหน้าที่คนหนึ่งคนใดเหนือเจ้าหน้าที่คนอื่น ตามกฎหมายล้มละลาย มาตรา 115 และมาตรการการเพิกถอนการฉ้อฉลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (มาตรา 237) ซึ่งมีการวางหลักเกณฑ์ไว้ในกฎหมายล้มละลาย มาตรา 113 โดยมีบทสันนิษฐานอยู่ในมาตรา 114 ที่แก้ไขใหม่แล้ว ซึ่งเหตุผลสำคัญของแนวความคิดที่เห็นควรยกเลิกหลักเกณฑ์การเพิกถอนการโอนหรือการกระทำเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ตามมาตรา 114 เดิม และให้มีการแก้ไขมาตรา 114 เสียใหม่ เนื่องจากเห็นว่ากระบวนการเพิกถอนตามมาตรา 114 มีความรุนแรง และไม่เหมาะสมกับการประกอบธุรกิจและแนวความคิดของกฎหมายล้มละลายสมัยใหม่ โดยได้เปลี่ยนแปลงกระบวนการเพิกถอนการฉ้อฉลให้สามารถเข้ามาใช้แทนการร้องขอเพิกถอนตามมาตรา 114 ได้มากขึ้น จึงกำหนดให้หน้าที่นำสืบในเฉพาะบางกรณีตกแก่ผู้คัดค้าน ในขณะที่มาตรา 114 เดิมนั้น หน้าที่นำสืบว่าได้รับโอนมาโดยเสียค่าตอบแทน และโดยสุจริตเป็นหน้าที่ของผู้รับโอนในทุกกรณี การแก้ไขสาระสำคัญในมาตรา 114 จึงกล่าวได้ว่าเป็นการคำนึงถึงเสรีภาพทางทรัพย์สินของลูกหนี้และผู้ที่ได้ลาภออก (ผู้รับโอน) ขณะเดียวกันก็ได้ให้ความสำคัญเป็นธรรมแก่เจ้าหน้าที่ กล่าวคือมีบทสันนิษฐานในมาตรา 114 อันเป็นประโยชน์แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เพื่อให้ความสะดวกแก่การรวบรวมทรัพย์สินของลูกหนี้กลับเข้าสู่กองทรัพย์สิน โดยผลักภาระหน้าที่นำสืบในบางกรณีไปที่ลูกหนี้และผู้ที่ได้ลาภออก (ผู้รับโอน) ซึ่งบทสันนิษฐานในมาตรา 114 ดังกล่าวผู้เขียนพบว่า กรณีที่ลูกหนี้ได้อินทรัพย์สินของตนไปโดยได้รับค่าตอบแทนน้อยเกินสมควร และ กรณีที่ลูกหนี้ได้อินทรัพย์สินของตนไปโดยเสนาหา ในกฎหมายล้มละลายของประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศอังกฤษ ต่างเป็นที่รู้จักว่าเป็นเครื่องหมายของการฉ้อฉล

(badges of fraud) และถูกนำไปบัญญัติเป็นเงื่อนไขประการหนึ่งในการบังคับใช้ในการเพิกถอน การช้อผลด้วย ดังนั้น บทสันนิษฐานดังกล่าวในกฎหมายล้มละลายของประเทศไทย มาตรา 114 จึงมีความเป็นสากลแล้ว และเป็นมาตรการทางกฎหมายที่ให้ความเป็นธรรมกับทั้งฝ่ายเจ้าหนี้ ลูกหนี้ และผู้รับโอน

โดยสรุปแล้ว การยกเลิกหลักการเดิมในมาตรา 114 และแก้ไขเพิ่มเติมให้กลายเป็นบท สันนิษฐานการเพิกถอนการช้อผล ทำให้เกิดความเป็นธรรมคุ้มครองลูกหนี้และผู้ที่ได้ลาภงอก (ผู้ รับโอน) ขณะเดียวกันก็ได้สร้างความเป็นธรรมให้แก่เจ้าหนี้โดยกำหนดบทสันนิษฐานในมาตรา 114 เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำสืบแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ อนึ่ง การจะบังคับใช้มาตรการ เพิกถอนการช้อผลตามกฎหมายล้มละลายให้เป็นไปในแนวทางโดยอัตโนมัติถึงนโยบายสังคม และเศรษฐกิจของประเทศด้วย ด้านนโยบายสังคมและเศรษฐกิจของประเทศประสงค์ให้มีการรวบรวมทรัพย์สินของบุคคลล้มละลายให้ได้มากที่สุด เพื่อบรรเทาความเสียหายที่อาจเกิดกับฝ่ายเจ้า หนี้จากการที่ลูกหนี้ทำให้ทรัพย์สินของตนลดน้อยถอยลง หลักการตามมาตรา 114 เดิมที่ไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงความได้เปรียบเสียเปรียบของเจ้าหนี้ก็อาจมีความเหมาะสมที่จะนำมาบังคับใช้ให้เป็น ไปตามนโยบายข้างต้น แต่ด้านนโยบายของสังคมและเศรษฐกิจของประเทศประสงค์ให้ความสำคัญ กับสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการทำธุรกรรม เพื่อสร้างความมั่นใจในระบบการของกฎหมาย ล้มละลายและลดอุปสรรคต่อการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ บทบัญญัติตามมาตรา 114 ที่ แก้ไขใหม่ก็อาจมีความเหมาะสมที่จะนำมาบังคับใช้เพื่อให้บรรลุความประสงค์นั้น

อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนยังมีความเห็นเพิ่มเติมว่า หลักการเพิกถอนการช้อผลที่ใช้ติดตาม ทรัพย์สินของลูกหนี้กลับมาสู่กองทรัพย์สินของลูกหนี้ นั้น ยังมีความยากลำบากในการพิสูจน์ทราบ ข้อเท็จจริงที่ว่าลูกหนี้และผู้ที่ได้ลาภงอก (ผู้รับโอน) รู้อยู่ว่าทำนิติกรรมที่ทำให้เจ้าหนี้เสียเปรียบ ใน กรณีที่ผู้ที่ได้ลาภงอก (ผู้รับโอน) เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับลูกหนี้ หรือเป็นบุคคลภายในของลูกหนี้ เนื่องจากบุคคลผู้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับลูกหนี้ซึ่งเป็นผู้รับโอนทรัพย์สินจากลูกหนี้ นั้นควรเป็นบุคคลที่ต้องสงสัย เนื่องจากเป็นผู้มีส่วนได้เสียในการบริหารกิจการของลูกหนี้ย่อมจะ ต้องทราบข้อมูลสำคัญต่างๆ ของลูกหนี้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ การทำนิติกรรมกับลูกหนี้ อาจไม่ เป็นที่เปิดเผย ดังนั้น ภาระการนำสืบข้อเท็จจริงที่ว่าลูกหนี้และผู้ที่ได้ลาภงอก (ผู้รับโอน) รู้อยู่ว่าทำ นิติกรรมที่ทำให้เจ้าหนี้เสียเปรียบ จึงสมควรตกอยู่กับบุคคลภายในของลูกหนี้ดังกล่าว เพื่อให้เกิด ความสะดวกรวดเร็ว เป็นประโยชน์ต่อกระบวนการบังคับใช้กฎหมายล้มละลาย และเพื่อให้การ บังคับใช้มาตรการเพิกถอนการช้อผลตามมาตรา 113 และ มาตรา 114 ซึ่งเป็นบทสันนิษฐานของ มาตรา 113 นั้น ครอบคลุมการโอนอันเป็นการช้อผลได้มากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ การจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว ซึ่งมีทรัพย์สินไม่เพียงพอที่จะชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ทั้งหลายได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการรวบรวมทรัพย์สินที่มีความแน่นอนและให้ความเป็นธรรมแก่เจ้าหนี้ เนื่องจากเจ้าหนี้จำเป็นต้องรู้ว่าตนจะได้รับชำระหนี้อย่างไร เท่าไร เมื่อใด เพื่อใช้ในการคำนวณค่าใช้จ่ายอันเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนการประกอบกิจการของเจ้าหนี้เองด้วย กฎหมายล้มละลายจำเป็นต้องคำนึงถึงความชัดเจนในสิทธิของเจ้าหนี้ด้วย ประเด็นใดที่อาจทำให้เป็นอุปสรรคในการรวบรวมทรัพย์สินของลูกหนี้ เช่น ความโปร่งใสของการทำนิติกรรมระหว่างลูกหนี้กับบุคคลใกล้ชิดหรือบุคคลภายในของลูกหนี้ เป็นต้น กฎหมายล้มละลายก็ควรคุ้มครอง หรือสร้างความมั่นใจให้แก่เจ้าหนี้ว่า เจ้าหนี้จะไม่ได้รับความเสียหายอันเกิดจากการปกปิดซ่อนเร้นข้อเท็จจริงจากการทำนิติกรรมของบุคคลดังกล่าว ผู้เขียนจึงเห็นว่า การปรับปรุงเพิ่มเติมข้อความในมาตรา 114 เป็นเรื่องที่น่าจำเป็น เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความไม่สุจริต เจตนา ยักยอกถ่ายเททรัพย์สินของลูกหนี้โดยบุคคลภายในของลูกหนี้และลูกหนี้ได้ จึงขอเสนอให้มีการปรับปรุงมาตรการเพิกถอนการฉ้อฉลในคดีล้มละลาย โดยเพิ่มเติมวรรคสองในมาตรา 114 ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2542 (ฉบับที่ 5) เป็นดังนี้

มาตรา 114 “ ถ้านิติกรรมที่ขอให้เพิกถอนการฉ้อฉลตามมาตรา 113 นั้น เกิดขึ้นภายในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนมีการขอให้ล้มละลายและภายหลังนั้น หรือเป็นการทำให้โดยเสนาหาหรือเป็นการที่ลูกหนี้ได้รับค่าตอบแทนน้อยเกินสมควร ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นการกระทำที่ลูกหนี้และผู้ที่ได้ลาภนอกแต่การนั้นรู้อยู่ว่าเป็นทางให้เจ้าหนี้ต้องเสียเปรียบ

ถ้านิติกรรมที่ขอให้เพิกถอนการฉ้อฉลตามมาตรา 113 นั้น เกิดขึ้นภายในระยะเวลาสามปีก่อนมีการขอให้ล้มละลายและภายหลังนั้น และผู้ที่ได้ลาภนอกแต่การนั้นเป็นบุคคลภายในของลูกหนี้ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นการกระทำที่ลูกหนี้และผู้ที่ได้ลาภนอกแต่การนั้นรู้อยู่ว่าเป็นทางให้เจ้าหนี้ต้องเสียเปรียบ ”

การแก้ไขเพิ่มเติมข้อความในวรรคสองของมาตรา 114 ข้างต้น จะทำให้เกิดประโยชน์หลายประการ ประการแรก เป็นการป้องกันมิให้เกิดการกระทำที่ไม่สุจริตของลูกหนี้และบุคคลภายในของลูกหนี้ที่เจตนา ยักยอกถ่ายเททรัพย์สินของลูกหนี้ให้พ้นจากระบบการบังคับชำระหนี้กับลูกหนี้ตามกฎหมาย เมื่อกฎหมายบัญญัติไว้ชัดเจนว่าการกระทำนิติกรรมระหว่างลูกหนี้และผู้ที่ได้ลาภนอก (ผู้รับโอน) ซึ่งเป็นบุคคลภายในของลูกหนี้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ถูกสันนิษฐานว่าลูกหนี้และผู้ที่ได้ลาภนอกแต่การนั้นรู้อยู่ว่าเป็นทางให้เจ้าหนี้ต้องเสียเปรียบ โดยผลึกภาระการนำสืบความสุจริตไปที่ลูกหนี้และผู้ที่ได้ลาภนอก(ผู้รับโอน) อาจทำให้บุคคลดังกล่าวเกิดความเกรงกลัวไม่กล้าทำนิติกรรมที่ทำให้เจ้าหนี้เสียเปรียบ เนื่องจากจะต้องมีภาระนำสืบในท้ายที่สุด จึงเป็นการลดโอกาสแห่งการกระทำนิติกรรมที่ทำให้เจ้าหนี้เสียเปรียบได้ทางหนึ่ง

ประการที่สอง บุคคลภายในของลูกหนี้เป็นผู้มีส่วนได้เสียในการบริหารกิจการของลูกหนี้ย่อมจะต้องทราบข้อมูลสำคัญต่างๆของลูกหนี้เป็นอย่างดี การทำนิติกรรมระหว่างลูกหนี้และบุคคลภายในของลูกหนี้อาจไม่เป็นที่เปิดเผย ดังนั้น การระงับการนำสืบข้อเท็จจริงที่ว่าลูกหนี้และผู้ที่ได้ลาภนอกแต่การนั้นรู้อยู่ว่าเป็นทางให้เจ้าหนี้ต้องเสียเปรียบ จึงควรตกอยู่กับบุคคลภายในของลูกหนี้ เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการสืบพยานหลักฐานต่างๆ และเป็นประโยชน์ต่อกระบวนการบังคับใช้กฎหมายล้มละลาย ที่ต้องกระทำโดยรวดเร็วในการรวบรวมและจัดสรรทรัพย์สินของลูกหนี้ในคดีล้มละลาย รวมทั้งประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศที่จะเกิดขึ้นหากทรัพย์สินที่กระจายชำระคืนแก่บรรดาเจ้าหนี้ทั้งหลายของลูกหนี้ได้กลับเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจเร็วขึ้น จากการค้าดำเนินการโดยไม่ชักช้า อันเป็นผลมาจากมาตรการเพิกถอนการฉ้อฉลที่กำหนดบทสันนิษฐานและหน้าที่นำสืบให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

ประการสุดท้าย ระบบเครดิตเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานและให้ความสะดวกสบายในสภาพสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบัน เนื่องจากถ้าการทำธุรกิจทุกครั้งจะต้องทำด้วยการชำระเป็นเงินสดทันที อาจทำให้การติดต่อทางธุรกิจเกิดความล่าช้า ระบบเครดิตโดยเฉพาะในสังคมเราซึ่งทำการค้าอยู่ทุกหนทุกแห่ง จึงจำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์กฎหมายล้มละลาย ที่คอยควบคุมดูแลสภาพการมีหนี้สินล้นพ้นตัวของลูกหนี้ ที่เกิดขึ้นได้เสมอจากระบบเครดิต เนื่องจากการมีระบบเครดิตทำให้เกิดความสะดวกรวดแก่บุคคลฝ่ายหนึ่ง หรือทั้งสองฝ่าย และเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้การค้าขายเป็นไปได้อย่างดี ทั้งสองฝ่ายได้ประโยชน์ถ้ามีการชำระหนี้เมื่อถึงกำหนด แต่ก็ย่อมมีความเสี่ยงอยู่ในระบบเครดิต เจ้าหนี้จะขึ้นอยู่กับลูกหนี้ว่าจะมีความสามารถที่จะชำระหนี้เมื่อถึงกำหนดหรือไม่ แต่อาจจะต้องมีการดำเนินการ เพื่อให้ได้รับชำระเมื่อไม่ได้รับชำระเมื่อถึงกำหนด การที่ลูกหนี้ไม่สามารถหรือไม่ยอมชำระหนี้ เป็นการทำให้เกิดความเสียหายกับเจ้าหนี้ เพราะจะทำให้เจ้าหนี้ไม่สามารถไปชำระหนี้ที่เขามีอยู่กับคนอื่นได้ การที่ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ของตน จะส่งผลกระทบต่อมากับบุคคลที่เกี่ยวข้องจากการที่ไปขยายระยะเวลาการชำระหนี้ออกไป ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการแก้ไขกฎหมายล้มละลายมาแก้ไขเยียวยา เพื่อให้เจ้าหนี้สามารถป้องกันการไม่ยอมชำระหนี้เท่าที่จะทำได้ รวมทั้งจะต้องมีกลไกในการรวบรวมทรัพย์สินที่มีความแน่นอนและให้ความเป็นธรรมแก่เจ้าหนี้

ดังนั้น การนำเสนอแก้ไขเพิ่มเติมมาตรการเพิกถอนการฉ้อฉลในคดีล้มละลายในมาตรา 114 ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 ถือเป็นการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายล้มละลายให้มีความทันสมัย และเหมาะสมกับการรักษาสันติภาพระหว่างเสรีภาพทางทรัพย์สินของประชาชน กับความจำเป็นในการรวบรวมทรัพย์สินของลูกหนี้ ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นตราบเท่าที่กฎหมายล้มละลายมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย กล่าวคือ วิกฤตเศรษฐกิจไทยที่เกิดจาก

การก่อกำเนิดเงินต้นของภาคเอกชนในช่วงเปิดเสรีทางการเงิน ประกอบกับการไหลเข้าของทุนต่างชาติจำนวนมาก ได้สร้างปัญหาหนี้สินภาคเอกชนขยายตัวอย่างไร้การควบคุมที่ดี ไม่ว่าจะเป็นการนำเอาหนี้ไปใช้ผิดประเภท หรือใช้ในกิจกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างแท้จริง กระบวนการของกฎหมายล้มละลายที่มีประสิทธิภาพจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ทำให้ธุรกิจและประชาชนมีความระมัดระวังมากยิ่งขึ้นในการก่อหนี้ต่อไปในอนาคต ขณะที่เจ้าหนี้เองก็จะมีเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการจัดการกับปัญหาหนี้เสียได้ดียิ่งขึ้น เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการเงินไทยในอนาคต การปรับปรุงกฎหมายล้มละลายจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการแก้ไขปัญหาภาคการเงิน และภาคเศรษฐกิจที่แท้จริง และยังเป็นเครื่องมือที่จะเสริมสร้างประสิทธิภาพในการจัดการกับปัญหาหนี้สินของภาคธุรกิจต่อไปในอนาคต ภายใต้หลักการพื้นฐานที่ว่าหลักกฎหมายจะต้องเป็นที่ยอมรับของทั้งฝ่ายเจ้าหนี้และฝ่ายลูกหนี้ เพื่อเป็นหลักเกณฑ์ที่ยุติธรรมในการตัดสินปัญหาของทั้งสองฝ่ายได้ รวมทั้งจะต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของประเทศด้วย